

- contrivance connected with that element, E. जल, and यन्त्र a machine. जलानाम् उत्प्रेषणार्थं यन्त्रम् । (फोयारा) ।
- जलयन्त्रगृह n. (-हृ) A house or fabric erected in the midst of water, or subterraneous apartments constructed in the bank of a river, for retiring to in the hot season ; a summer house, &c. E. जलयन्त्र a water-work, and गृह a house ; also similar compounds, as जलयन्त्र-निकेतन, जलयन्त्रमन्दिर, &c.
- जलरङ्ग m. (-ङ्गः) A kind of crane, (Ardea nivea.) E. जल, and रङ्ग miserly, greedy of water ; feeding on small fish chiefly, and therefore haunting swamps, &c. जले रङ्गः इव । वक्रपक्षिणि ।
- जलरङ्गु m. (-ङ्गुः) A gallinule. E. जल, and रङ्गु a sort of deer ; the water-deer.
- जलरञ्ज m. (-ञ्जः) The Vaka, (Ardea nivea.) E. जल, रञ्जि to be fond of, affix अच् । जले रञ्जति ।
- जलरण्ड m. (-ण्डः) 1. A whirlpool. 2. A drop or a thin sprinkling of water. 3. A snake. E. जल, and लण्डि to tremble, to play, &c. affix अच्, and ल becomes र । जलस्य रण्डः इव ।
- जलरस n. (-सः) Salt. E. जल water, and रस taste, essence. जलप्रधानः रसः अस्य ।
- जलराशि f. (-शिः) A piece of water, a quantity of water. E. जल, and राशि a heap.
- जलरुह m. (-रुहः) A lotus. E. जल water, रुह् to mount, affix क्तिप् ; also with क affix, जलरुह n. (-हृ) ।
- जलरूप m. (-रूपः) The fish of KAMADEVA. E. जल, and रूप form. जलस्य रूपम् इव रूपम् अस्य शुभ्रत्वात् । मकरे ।
- जललता f. (-ता) A wave, a billow. E. जल water, and लता a creeping plant. जलस्य लता इव सन्ततिमत्त्वात् । तरङ्गलेखायाम् ।
- जलवरण्ड m. (-ण्डः) A watery pustule, a sort of watery pox, E. जलप्रधानः वरण्डः (पानवसन्त) ।
- जलवल्कल n. (-लः) An aquatic plant, (Pistia stratiotes.) E. जल, and वल्कल bark, rind. जलानां वल्कलः इव । कुम्भिकायाम् । (पाना) ।
- जलवायस m. (-सः) A bird, the diver. E. जल, and वायस a crow, the water-crow ; also जलकाक । जले वायसः इव कृण्वत्वात् (पानिकौडी) ।
- जलबालक m. (-कः) The Vind'hya mountain. E. जल water, बाड् to dive, and खल् affix ; ड changed to ल ; alluding to the many streams that rise in this range.
- जलबालिका f. (-का) Lightning. E. जल water, and बालिका offspring, engendered at the rainy season.
- जलवाह m. (-हः) 1. A cloud. 2. A water-carrier. E. जल, and वह् to bear, affix अण् । उपो स० । जलं वहति ।
- जलवाहन n. (-नः) Flowing of water, f. (-नी) A watercourse, an aqueduct. E. जल, and वाहन bearing.
- जलविडाल m. (-लः) An otter. E. जल, and विडाल a cat ; the water-cat. जले विडालः इव । (इद्विडाल) ।
- जलविन्दु f. (-न्दुः) A drop of water. E. जल, and विन्दु a drop.
- जलविल m. (-लः) 1. A crab. 2. A tortoise. 3. A piece of water, E. जल, and विल a particular tree and fruit.
- जलविषुव n. (-वः) The autumnal equinox, the moment of the sun's entering Libra. E. जल and विषुव equinox ; the watery equinox occurring near the close of the annual rains.
- जलवृश्चिक m. (-कः) A prawn or shrimp. E. जल water, वृश्चिक a scorpion. जले वृश्चिकः इव । (चिङ्गडिमत्से) ।
- जलव्यध m. (-धः) A kind of fish, (Esoc cancella, HAM.) E. जल, and व्यध् to pierce, affix अच् ।
- जलव्याल m. (-लः) 1. A water-snake. 2. A marine monster. E. जल, and व्याल a snake. जलस्यः व्यालः हिंस्रः (दोडा साप) ।
- जलशय m. (-यः) VISHNU. E. जल water, and शय who sleeps ; he is supposed to sleep borne by his serpent couch above the ocean, during the four months of the periodical rains in India ; also during the intervals of the submersion of the world. जले शये शी-अच् । ७१० स० ।
- जलशयन m. (-नः) VISHNU. E. जल water, शी to sleep, affix ल्य्, see the preceding. जलं शयनम् अस्य । विश्वौ ।
- जलशयिन् m. (-यौ) VISHNU. E. जल, and शयिन् who sleeps ; see the preceding. जले समुद्रजले शये शी-यिनि । नारायणे ।
- जलयुक्ति m. (-क्तिः) A bivalve shell. E. जल, and युक्ति an oyster. जलस्य युक्तिः इव । शम्भुके ।
- जलयुचि mfn. (-चिः-चिः-चिः) Bathed, washed. E. जल, and युचि cleansing.
- जलयूक m. (-कः) Vallisneria. E. जल, and यूक the beard of corn, &c. जलस्य यूकम् अग्रम् इव । शैवाले ।
- जलयूकर m. (-रः) A crocodile. E. जल and यूकर a hog, the water-hog. जलस्य यूकर इव । कुम्भीरे ।
- जलसंसर्ग m. (-र्गः) Mixture with water, dilution. E. जल, and संसर्ग combination.
- जलसर्पिणी f. (-नी) A leech. E. जल water, सर्प् to go or creep, affix णिनि, and डीष् । जले सर्पति सर्प-णिनि । जलौकायाम् ।
- जलसूचि m. (-चिः) 1. A fish, a small sort of pike, (Esoc cancella, HAM.) 2. The Gangetic porpoise. 3. A heron. 4. An aquatic plant, (Trapa bispinosa.) f. (-चिः) A leech. E. जल water, and सूचि a needle. जलस्य सूचिः इव ।
- जलस्थ mfn. (-स्यः-स्या-स्थः) Being or abiding in water. E. जल, and स्थ who or what stays.
- जलह n. (-हृ) A small water (or summer) house. E. जल water, and हृ to quit, affix डः see जलयन्त्रगृह, &c. जलेन हन्वते ।
- जलहास m. (-हासः) Cuttle fish bone, considered as the indurated foam of the sea ; also जलहासक. E. जल water, and हास laugh, smile ; alluding to its white colour. जलानां हासः इव शुभ्रत्वात् ।
- जलाकर m. (-रः) A piece of water, a spring, a fountain. E. जल, and आकर a mine.
- जलाका f. (-का) A leech. E. जल, and अक् to go, अच् aff. जले आकायते प्रकाशते आ-कौ-क ।
- जलाक्षी f. (-क्षी) An aquatic plant, (Commelina salicifolia.) E. जल, and अक्ष the eye, affix डीष् ; see जलपिप्पली । जलम् अक्षीति व्याप्नोति कारणतया अक्ष-अण् गौरा० डीष् ।
- जलाखु m. (-खुः) An otter. E. जल, and आखु a cat.
- जलाञ्जल n. (-ञ्जः) A natural water-course or channel. 2. A plant, (Vallisneria.) E. जल, and अञ्जल end of a garment. जलम् अञ्जति अञ्ज-वा अलच् उत० स० ।
- जलाञ्जलि f. (-लिः) A handful of water, or water held in the palms of the hand, as presented in oblation, &c. E. जल, and अञ्जलि salutation. जलपूर्णः अञ्जलिः ।
- जलाटन m. (-नः) A heron. f. (-नी) A leech, E. जल water, अट् to go, affix ल्य्, and डीष् । जले अटति ।
- जलाढ्य mfn. (-ढ्यः-ढ्या-ढ्यः) Watery, marshy. E. जल, and आढ्य rich, abounding.
- जलाण्टक m. (-कः) A shark, or according to some a large alligator, &c. see ग्राह. E. जल water, अटि to go, खल् एषी० aff.
- जलाण्डक m. (-कः) Small fry. E. जल water, अण्ड an egg, and क aff. जले अण्डः इव कायति कौ-क ।
- जलात्मिका f. (-का) 1. A leech. 2. A well, E. जल and आत्मा being, existence, कप् aff. जलम् एव आत्मा अस्याम् ।
- जलादर्श m. (-र्शः) Water reflecting any object, a watery mirror. E. जल, and आदर्श a mirror.
- जलाधार m. (-रः) A pond, a lake, a reservoir, any piece of water. E. जल, and आधार a receptacle.
- जलाधिदेव m. (-तः) A name of VARUNA. n. (-तः) The asterism Purva-shadha. E. जल water, अधि over, and देवत divinity ; the possessor of divine supremacy over the element of water.
- जलानुसार m. (-रः) Going or acting like water. E. जल, and अनुसार agreeing with.
- जलाभिषेक m. (-कः) Sprinkling with water. E. जल, and अभिषेक aspersion